

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex cap. 10. & 11. lib. Deuteron. in quibus describitur
Dilectio Dei erga Israëlitas, § eorum obligatio ad mutuam Dilectionem Dei.
Repetitio Beneficiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 10. & 11. lib. Deuteron. in quibus describitur Dilectio Dei erga Israëlitas, & eorum obligatio ad mutuam Dilectionem Dei. Repetitio Beneficiorum.

N. 180. *Considera I.* **Q**UOD Deus tantò amore feratur in homines, ut de eò testetur Moyses cap. 10. v. 15. Illum conglutinatum esse Israëlitis, Jeremias pariter profitetur nomine Dei c. 31. *In charitate perpetuà dilexi te, & attraxi te miserans tui.* Ubi singularem emphasin exprimit Verbum *attraxi*. Ut enim sol radiis suis vilissimos terræ vapores sibi attrahit, in illis pingens speciosissimam faciem suam, ita Deus in homine per infinitum suum amorem attracto, vultum Divinitatis suæ splendidissimum retinere facit. Nec hoc charitatis immensæ testimoniò satur, exclamat Proverb. 3. *Delectabar per singulos dies, ludens coram eo omni tempore, ludens in orbe terrarum, & delicia mea, esse cum filiis hominum.* In quæ Verba S. Anton. Paduan. ait: *filius ludebat coram Patre, cùm à discipulo tradebatur, cùm ad columnam alligatus flagellabatur, cùm spinis coronabatur, cùm ab Herode illudebatur.* Ludebat, cùm exiret bajulans sibi crucem &c. atque hinc priusquam totum è venis emitteret sanguinem, ingentem sentire cepit circa præcordia angustiam, ex ardentissimo amore pupillantem, asserens Lucæ 12. *Baptismò habeo baptizari, & quomodo coarctor, usque dum perficiatur.* Sed quid dicis Salvator amoris plenissimè? nunquid sanguinem tam ubertim spargendum, comparas aquæ, quæ cùm à natura frigeat, non poterit symbolum esse amoris tui calidissimi? sed capio tandem, quid intendas: nullus sanè sitibundus tam avidè bibit frigidam & fontanam, quàm avidè appetas, tuum amore hominum fundendi sanguinem, tam parum æstimans tormenta, etsi crudelissima, ut illas aquæ instar accipias, quibûs sitim restringas. *Magno nihil magnum,* dicebat olim Seneca. Hoc ipsum Salvatori nostro quis jure meritissimò non applicet? qui magnò flagrans amore hominum, parva, imò minima reputaverat, quæ sufferenda erant tormenta, Moysen imitatus: qui cominùs videns Rubum, quem antea eminùs visum vocaverat *Visionem magnam*, talem non ultrà nominavit, hujus causam allegante Sylveria, dum scribit in Evang. l. 6. c. 22. *Quando Moyses vidit visio-*

visionem à longè, nesciebat, quid in illa involveretur, indeque ipsam magnam fate-
tur. At verò cum appropinquat: Altissimi Amoris divini effectus representantur
ei, indeque visionem grandem non dicit; ubi enim amor inest, nihil magnum ac
grande censetur. Omnes quatuor Evangelistæ describunt passionem
Christi, hoc tamen cum discrimine: quòd Joannes cæteris tribus
in hoc passu brevior sit; cum tamen solus egerit ocularem testem
horridæ hujus Tragœdiæ. S. August. Tract. 18. in Joan. observat:
Joannem in ultima cœna supra pectus Magistri sui permissum re-
cumbere, profundius penetrâsse Arcana divini amoris, adeoque cæ-
teris Evangelistis contractiùs descripsisse amplissimam vastitatem tor-
mentorum Christi: quò enim acutiùs & intimiùs aliquis penetratur
à divino amore, eò clariùs cognoscit, quòd amans Salvator per im-
mensitatem sui amoris flocci æstimet, quidquid pro salute hominis
patiendum: *Omnia gravia*, ait cit. Doctor, & *dura levia*, & *propè nihil facit*
amor. Si ergò ò Christiane, Deus præ nimio amore est agglutinatus
tibi, nonne violentiam ei infers, quando cor tuum ad rerum terre-
narum amorem transfers? si solis instar per radios amoris sui te
abjectissimum terræ vaporem attrahit, ut sui speciosissimi vultus te
gratiâ ditet: nonne lapis es, si inde non movearis ad mutuum amo-
rem? si in deliciis habeat esse tecum, nonne in belluam transmuta-
tus eris, si ejus consortium amorosum fugias? si denique maxima
tormenta amore tui sublata, æstimavit non nisi minima, obstinatus
in Dei odio Dæmon eris, si eum non redames? redamabis autem, si
mandatis Dei per Moysen datis v. 20. cit. cap. morem gesseris, non tan-
tùm adorandò Eum, sed *illi soli serviendò*. Immitteris ergò per mutuum
amorem Horologium solare, cui lemma adscribitur: *Soli servio*. Ama-
re Deum, est cor ejus vulnerare, sed vulnus hoc ab uno oculorum
debet ortum esse. Cantic. 4.

Confidera 2. Deum Israelitis promittere terram longè diversam N. 181:
à terra Ægypti, asserit enim v. 11. cap. 11. *Terra ad quam ingredieris pos-
sidendam, non est sicut terra Ægypti, de qua existi*. At quæres: quæ ergò in-
ter terras istas differentia? respondeo: illam ex ipso S. textu colligi,
dicente: terram Ægypti nullis cœlestibus pluviis, sed meris aquæ du-
ctibus hortorum instar rigari: econtra terram Chanaan supernis im-
bribus fœcundam reddi. Parem sanè differentiam inter veras Spiri-
tûs consolationes, quas Deus fidelibus immittit, & inter fictas falsas-
que, quas amatoribus suis affundit Mundus, reperire est. Isti proh do-
lor!

lor! gustus suos in turbidis sensualium voluptatum undis, de industria quæsitis, inveniunt teste Jerem. c. 2. v. 13. *Foderunt sibi cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas.* item v. 18. *Et nunc quid tibi vis in via Ægypti, ut bibas aquam turbidam?* Servi verò Dei & devotæ animæ, quibus terra cœlestis Chanaan promissa est, de cœlo expectant pluvias, stabiles namque purasque delicias. Quare de hac eorum felicitate sollicita Mater Ecclesia, in Missæ Sacrificio eos quotidie animat; *Sursum corda!* addens publicam orationem à Sacerdotibus recitandam, hîs expressam verbis: *Da populis id amare, quod præcipis, id desiderare, quod promittis: ut inter mundanas varietates ibi nostra fixa sint corda, ubi vera sunt gaudia.* Hanc orationem ò Christiane! quam unâ tantum die Ecclesia præscripsit cantandam, tu quotidie pluries ore & corde repetas; atque à Mundo, carne & Diabolo ad terram Ægypti, quæ lutosis voluptatum aquis alitur, vocatus, responde cum regio Vate Psal 118. *Narraverunt mihi iniqui fabulationes. Habes certum à Deo promissum v. 11. hujus cap. legendum: Si obedieris mandatis ejus, ut diligas Dominum Deum tuum, & servias ei in toto corde &c.* Te fore continuè supernarum deliciarum imbribus recreandum; adeò, ut cum Propheta sis exclamaturus: *Quam magna multitudo dulcedinis tue Domine, quam abscondisti timentibus te.*

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 12. & 13. lib. Deuteron. in quibus describuntur promissa & mina ad observantiam legis compulsiva. Lex de tollendis Idolis. Præceptum de eade Pseudo-Propheta, urbis Idololatæ excidio, vetitoque attactu immundorum animalium.

N. 182. Considera 1. **Q**UAM salutarem Doctrinam Deus cap. 12. v. 22. suggerat illis, qui arctiori vinculo ad obediendum Superioribus, liberè obsignarunt se; asserit enim: *Quod præcipio tibi, hoc tantum facito Domino, ne addas quidquam, nec minuas &c.* Istos homines ita studere oportet obedientiæ, ut plura non faciant, quàm sint iusti, et si plus mereri quandoque putent, faciendò plura. Vehabatur olim Arca curru novò cum Pompa solemni: ubi factum est, boves eam ducentes recalcitrâsse; cumque illa in lapsum propenderet, accurrit oza, zelò non malò instigatus, extensaque manu servavit illasam à ruina
2. Reg.